

ji nemškega izvirnika ustrezno verodostojnost. Knjigo nedvomno lahko priporočim bralcem, še posebej kot pomožni učbenik za osnovnošolce višjih razredov in dijake srednjih šol. Nekoliko vem, da imajo tako eni kot drugi med svojimi obveznostmi tudi pripravo herbarija, in vem tudi, da imajo nekateri (in enako njihovi starši) s tem nemalo težav. Tudi sam sem se od v tej knjigi

predstavljenih rastlin in živali precej »naučil«, saj sem že davno zapustil šolske klopi (marsikatero od v knjigi predstavljenih živali pa še zdaj v naravi težko prepoznam). Torej ni nobena sramota, če bomo po tej knjigi posegali (in se iz nje učili) tudi odrasli.

Igor Dakskobler

Počastitve • Trg Ivana Regna v Gorenji vasi

Trg Ivana Regna v Gorenji vasi

Lansko poletje, 25. junija leta 2013, so v Gorenji vasi svečano poimenovali osrednji trg po slovenskem znanstveniku, bioakustiku Ivanu Regnu, ki je bil rojen 9. decembra leta 1868 v Lajšah pri Gorenji vasi v Poljanski dolini. O njem in njegovih dosežkih smo v *Proteusu* lahko pogosto brali, od Gro-

šljevega članka v prvem letniku leta 1934 do zadnjega obširnega Aljančičevega v letu 1996.

Poimenovanja cest ali trgov po uglednih slovenskih znanstvenikih niso ravno pogostni dogodki in zaslugo za to lepo dejanje ima brez dvoma župan občine Gorenja vas

Trg Ivana Regna s spomenikom v Gorenji vasi. Foto: www.fotografiranje.si.

- Poljane gospod Milan Čadež. Imenoval je odbor, ki ga je vodil gospod Valentin Bogataj in ki je poskrbel ne samo za ureditev trga, postavitev spomenika in za program svečanosti, temveč tudi za manjšo občasno razstavo s predavanjem o Regnu kot enem od začetnikov bioakustike v svetovnem merilu 5. aprila leta 2013. Pred sto leti je Ivan Regen objavil svoj znameniti poskus privabljanja murnove samičke k telefonu, po katerem se je oglašal samček. To pa je bil le eden od njegovih elegantnih poskusov, s katerimi je Regen dokazal, da vsaj nekatere žuželke res slišijo zvok, ki se širi po zraku, in se nanj tudi odzivajo. Tega takrat mnogi znanstveniki niso verjeli.

Odbor za poimenovanje trga po Ivanu Regnu je povzročil tudi objavo knjižice o dr. Ivanu Regnu s ponatisom omenjenega članka Marka Aljančiča *Sto let spoznanja o sluhu*

pri žuželkah (Proteus, 59, 2: 54-68). V tej publikaciji sem tudi sam prispeval sestavek o Regnovih raziskavah v luči sodobne bioakustike, poleg tega je knjižica obogatena z uvodnikom župana Čadeža, informativnimi podatki o Ivanu Regnu in angleškim sestavkom dr. Antona Gradiška, povzetega iz revije *Jožef Stefan Institute News Bulletin* (december 2012). Knjižica je zelo lepo oblikovana in odlično ilustrirana.

Na svečanosti ob poimenovanju trga na žalost zaradi potovanja v tujino nisem bil, lepo urejeni trg pa sem si ogledal kasneje. Mislim, da je vredno, da se popotnik, ki ga zanima naravoslovje in še posebej zvočno sporazumevanje živali, na poti skozi Gorenjo vas tam ustavi in si ogleda trg s spomenikom temu slovenskemu znanstveniku.

Matija Gogala

Komet in vesoljska sonda Rosetta • Naše nebo

Komet in vesoljska sonda Rosetta

Mirko Kokole

O tem, kako je nastalo Osončje in kakšne so bile razmere ob njegovem nastanku, se astronomi sprašujejo že vrsto let. Čeprav vemo že veliko, danes še vedno ne znamo odgovoriti na nekatera ključna vprašanja: kako in kje natanko nastanejo planeti, kako se je na Zemlji nabralo toliko vode, kako so na Zemljo prišle preproste organske molekule, potrebne za nastanek življenja? Odgovor na vsa ta vprašanja ni možen brez vedenja o materialni sestavi Osončja in razmerah, v katerih je nastalo.

Ker časovne ure ne moremo zavrteti nazaj in ker so ostali planetarni sistemi preveč oddaljeni, da bi lahko z opazovanjem odgo-

vorili na ta vprašanja, so se morali astronomi najti in poiskati v našem osončju takšna telesa, ki so se od njegovega nastanka čim manj spremenila. Danes verjamemo, da so ta telesa kometi.

Kometi so najbolj prvobitna telesa našega osončja, sestavljeni so iz silikatnega prahu in kamnin, pomešanih z ledom. Kratkoperiodni kometi, taki, ki se vračajo v bližino Sonca v razdobju 200 let, izvirajo iz Kuiperjevega pasu. To je pas nebesnih objektov, ki se nahajajo v orbitah, ki so od Sonca bolj oddaljene kot Neptun. Največja predstavnik teh objektov sta pritlikava planeta Pluton in Erida. Dolgoperiodni kometi pa prihajajo iz Ortovega oblaka, ki na razdaljah med